

www.naszesmieci.pl
#segregujeMY

Jak komunikować się z mieszkańcami w temacie Jednolitego Systemu Segregacji Odpadów (JSSO)?

Przewodnik dla gmin

ZASADY JSSO

W Polsce obowiązuje już Jednolity System Segregacji Odpadów (JSSO). Nadal jednak obowiązuje okres przejściowy na dostosowanie się do jego wymogów:

- ✓ na wymianę pojemników we właściwych kolorach i opisach jest czas do 30 czerwca 2022 r.
- ✓ na dostosowanie umów na odbiór lub na odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości – do 30 czerwca 2021 r.

Zgodnie z JSSO odpady komunalne powinny być zbierane w sposób selektywny w podziale co najmniej na:

- ✓ papier, w pojemnikach/workach koloru niebieskiego z napisem „papier”
- ✓ szkło, w pojemnikach/workach koloru zielonego z napisem „szkło”
- ✓ metale i tworzywa sztuczne, w pojemnikach/workach koloru żółtego z napisem „metale i tworzywa sztuczne”
- ✓ bioodpady, w pojemnikach/workach koloru brązowego z napisem „bio”
- ✓ odpady, których nie udało się umieścić w ww. pojemnikach/workach, można zgromadzić w pojemniku/worku koloru czarnego z napisem „odpady zmieszane”

Uwaga! Przepisy nie dopuszczają braku prowadzenia selektywnej zbiórki odpadów w zamian za podwyższoną opłatę za zagospodarowanie odpadów komunalnych (tj. brak możliwości składania deklaracji o niesegregowaniu odpadów i wnoszenia z tego tytułu wyższej opłaty).

- ✓ **66%** Polaków deklaruje, że segreguje odpady.
- ✓ Statystyczny Polak zużywa rocznie ok. **160 kg** opakowań.
- ✓ W Polsce około **30%** opakowań szklanych zostaje przetworzona na stłuczkę.
- ✓ Każda zebrana tona stłuczki szklanej to około **220 kg** dwutlenku węgla mniej w powietrzu.
- ✓ W Unii Europejskiej wyrzuca się rocznie niemal **36 mln ton** opakowań z papieru z czego **84%** powraca do powtórnego użytku.
- ✓ Według szacunków Komisji Europejskiej ponad **80%** odpadów w morzach to tworzywa sztuczne.
- ✓ Zgodnie z przyjętym pakietem odpadowym poziom recyklingu w 2030 r. ma wynieść **60%**.

www.naszesmieci.pl
#segregujeMY

WARTO KOMUNIKOWAĆ KORZYŚCI WYNIKAJĄCE Z SELEKTYWNEJ ZBIÓRKI ODPADÓW

Segregacja to ważny element recyklingu i działań w zakresie budowania gospodarki o obiegu zamkniętym

Efektywna segregacja odpadów niesie za sobą wiele zalet:

- ✔ ograniczenie ilości odpadów
- ✔ obniżenie opłat za gospodarowanie odpadami
- ✔ zmniejszenie zużycia surowców naturalnych
- ✔ obniżenie kosztów związanych ze składowaniem odpadów
- ✔ poprawa warunków do życia dla ludzi, roślin i zwierząt

WARTO KOMUNIKOWAĆ KORZYŚCI WYNIKAJĄCE Z SELEKTYWNEJ ZBIÓRKI ODPADÓW

Odpady komunalne zebrane w sposób selektywny powinny być kierowane bezpośrednio do recyklerów

- ✓ Im większa ilość pozyskanych surowców wtórnych, tym w gminie powstaje mniejsza ilość strumienia odpadów zmieszanych, co gwarantuje niższe koszty gminy w procesie ich zagospodarowania w instalacjach komunalnych.

Surowce wtórne posiadają rynkową wartość uzależnioną od uzyskanego stopnia czystości

- ✓ Ich sprzedaż przynosi wymierną korzyść gminom, co przekłada się na mniejsze opłaty pobierane od mieszkańców za odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych. Mieszkańcy widząc ekologiczną i ekonomiczną korzyść, mobilizują się do skuteczniejszego segregowania odpadów.

Skuteczna segregacja odpadów komunalnych generuje korzyści ekologiczne i ekonomiczne

- ✓ Wysegregowane frakcje odpadów, stanowią cenne źródło surowców, które zostaną poddane recyklingowi.

W JAKI SPOSÓB KOMUNIKOWAĆ KORZYŚCI WYNIKAJĄCE Z SELEKTYWNEJ ZBIÓRKI ODPADÓW?

Komunikując się z mieszkańcami warto wziąć pod uwagę kilka modeli komunikacji:

Offline

- ✓ Plakaty na tablicach informacyjnych na osiedlach, w klatkach i przy kościołach wyprodukowane na papierze z recyklingu
- ✓ Informacje udzielane podczas odbywających się wydarzeń (np. pikniki, akcje sąsiedzkie)
- ✓ Gadżety z materiałów z recyklingu rozdawane przy okazji wydarzeń np. pikników, akcji wymian sąsiedzkich
- ✓ Informowanie administratorów nieruchomości z prośbą o przekazanie informacji mieszkańcom
- ✓ Reklamy w lokalnych mediach: prasa, radio, telewizja, internetowe serwisy informacyjne
- ✓ Organizacja spotkań z mieszkańcami np. w ramach osiedla

Online

- ✓ Poprzez stronę www oraz kanały social media gminy
- ✓ Newsletter

Model mieszany

- ✓ Organizacja webinarów z udziałem eksperta, w ramach których każdy z mieszkańców może zadać pytania

JAK POWINNA WYGLĄDAĆ KOMUNIKACJA?

- ✓ Komunikat powinien być łatwy w odbiorze, dostosowany do oczekiwań grupy docelowej (np. odpowiednia wielkość fontów na plakatach, z którymi kontakt będą miały osoby starsze; zapewnienie dostępności cyfrowej przygotowywanych stron internetowych i aplikacji mobilnych).
- ✓ Komunikat powinien być jasny, zrozumiały a jednocześnie zachęcający do sięgnięcia po dodatkowe informacje (np. 35 butelek PET to jeden nowy polar. Jesteś ciekawy, co jeszcze można zrobić z plastikowych butelek? Sprawdź na www.naszemiesci.pl)
- ✓ Informacje powinny być wiarygodne oraz zgodne z lokalnymi uwarunkowaniami gminnymi.

www.naszesmieci.pl
#segregujeMY

DOBRE PRAKTYKI

Nowa Wieś Lęborska*

W budynku Urzędu Gminy w Nowej Wsi Lęborskiej utworzono kącik zabaw dla dzieci, w którym najmłodszy podczas zabawy uczą się segregować odpady do minikoszy na śmieci w kolorach zgodnych z JSSO.

Gmina Gierałtowiec*

Gmina prowadzi kampanię edukacyjno-informacyjną pod hasłem „Zmieniasz siebie – zmieniasz świat”, skierowaną do mieszkańców. Na potrzeby kampanii stworzono historyjki komiksowe. Ich głównymi bohaterkami są dwie Panie. Jedna z kobiet jest nastawiona przyjaźnie wobec nakładanych przez ustawę zmian – rozumie je i edukuje innych. Wraz z wnukami segreguje odpady, postępując przez to w sposób godny do naśladowania. Druga kobieta jest sceptyczna i nieprzychylna zmianom, jednak w wyniku działań swojej sąsiadki powoli przekonuje się, że dla wszystkich przyniosą one korzyści. Te dwie bohaterki towarzyszą całej kampanii edukacyjno-informacyjnej w Gminie. Scenki z ich udziałem obrazują mieszkańcom, jak powinni właściwie postępować z odpadami komunalnymi zgodnie z przepisami polskiego prawa w tym prawa miejscowego.

Gmina Stary Dzierzgoń*

Gmina zorganizowała akcje proekologiczne „Drzewko za makulaturę” polegające na oddaniu makulatury w zamian za sadzonkę drzewka ze szkółki drzew i krzewów ozdobnych.

*Gminy – Laureaci Konkursu Ministerstwa Środowiska (ob. Ministerstwa Klimatu) z 2019 r. dla administracji lokalnego samorządu terytorialnego na najbardziej przyjazne mieszkańcom i zasadom Jednolitego Systemu Segregacji Odpadów działania edukacyjne dla mieszkańców prowadzone na terenie gminy.

www.naszesmieci.pl
#segregujeMY

DOBRE PRAKTYKI

Gmina Wołomin

Gmina utworzyła **Rzeczyzmianę**, czyli punkt wymiany ubrań, naczyń, zabawek, książek dla dzieci, które dla jednych mogą nieprzydatne, a innym mogą być potrzebne! Punkt znajduje się w Urzędzie Miejskim w Wołominie przy wejściu do Centrum Obsługi Mieszkańców od strony ul. Ogrodowej i jest czynny w godzinach pracy urzędu.

Podobny punkt o nazwie **Podzielnia** powstała na **warszawskich Bielanach**.

Gmina Strzelce Opolskie

„Moje odpady” to darmowa aplikacja Gminy Strzelce Opolskie zapewniająca dostęp do informacji o gospodarce odpadami. Program powiadamia m.in. o terminach odbioru poszczególnych odpadów oraz informuje o dniach i godzinach otwarcia PSZOK, zasadach prowadzenia selektywnej zbiórki odpadów oraz opłatach za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

Gmina Ustrzyki Dolne

Gmina Ustrzyki Dolne wdrożyła system identyfikacji worków, pojemników oraz kontenerów na odpady segregowane i zmieszane za pomocą etykiet z kodami kreskowymi. Znakowanie kodami kreskowymi ma za zadanie usprawnić funkcjonowanie systemu gospodarki odpadami oraz pozwolić na monitorowanie prowadzenia selektywnej zbiórki odpadów komunalnych na terenie całej gminy.

www.naszesmieci.pl
#segregujeMY

GDZIE SZUKAĆ WIARYGODNYCH INFORMACJI?

Wiarygodne informacje na temat JSSO, które mogą posłużyć w trakcie przygotowywania komunikatów do mieszkańców można znaleźć na:

www.naszesmieci.pl

www.gov.pl/web/klimat/

www.naszesmieci.pl
#segregujeMY

#segregujeMY

www.naszesmieci.pl

Przewodnik przeznaczony jest dla gmin odpowiedzialnych za działania komunikacyjne związane z Jednolitym Systemem Segregacji Odpadów.

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 29 grudnia 2016 r. w sprawie szczegółowego sposobu selektywnego zbierania wybranych frakcji odpadów.

Niniejszy materiał został sfinansowany ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Za jego treść odpowiada wyłącznie Ministerstwo Klimatu.

